

meget vanskeligt Punkt, thi naar en Ejendom, et Gods gaar over til at være fri Ejendom, vil man altid være udsat for, at det ved Tid eller Lejlighed købes af Folk, der i og for sig ikke have nogen Interesse for Godset eller dets Forhold, men som først gennem at eje det skulle vinde en saadan Interesse. Hvorledes man skal kunne komme ud over dette Punkt, ved jeg ikke. Det er et af de vanskeligste Spørgsmaal i hele denne Sag.

Af de Grunde, jeg her har nævnt, tror jeg, at jeg for mit Vedkommende er berettiget til at sige, at jeg anser Forslaget om denne Kommission for ganske overflødig med Hensyn til Spørgsmaalet om Lens, Stamhuses og Fideikommissgodser Overgang til fri Ejendom.

Og hvad det andet Punkt angaar, Forslaget om, at Kommissionen skal udarbejde Forslag til Inddragning af Vallø adelige Stift og Vemmetofte adelige Jomfrukloster med tilhørende Kapital og Jordgods under Rigsdagens Bevillingsmyndighed og den almindelige Lovgivning i Henhold til Grundlovens §§ 2 og 49, vil jeg sige, at ogsaa i den Henseende finder jeg Kommissionen ganske overflødig, fordi der virkelig ikke behøves nogen Kommission til at udarbejde et saadant Forslag. Det er et Forslag, der, naar man vil fremsætte det, er overordentlig let at skrive og overordentlig let at udarbejde, der behøves saamænd ingen Kommission til at sidde og drøfte og finde paa et saadant Forslag. Det er noget, der vil kunne gaa ganske af sig selv.

Men saa vil formodentlig den ærede Ordfører spørge: Hvorfor er der da ikke fremkommet et saadant Forslag nu, der jo er gaaet 6 $\frac{1}{2}$ Aar efter Systemskiftet? Jeg skal dertil sige, at min Opfattelse er den, at naar man gennemlæser den Betænkning, som Kommissionen i 1872 afgav, staar det straks klart, at Kommissionen har givet gode og stærke Grunde for sin Opfattelse. Men det kan heller ikke skjules, at der, efter at Kommissionen havde afgivet sin Betænkning, opstod en hel juridisk Litteratur om dette Spørgsmaal, hvor der ogsaa fremkom stærke Grunde for den modsatte Opfattelse, saaledes at jeg ikke tror at gaa for vidt, naar man siger, at hele dette Spørgsmaal i juridisk Henseende er overordentlig tvivlsomt. Det er overmaade tvivlsomt, hvorledes Domstolene ville stille sig lige overfor et Forsøg fra Lovgivningsmagtens Side paa at gribe ind i disse Spørgsmaal. Og da mener jeg, at naar der er saadan Tvivl, bør Lovgivningsmagten være meget forsigtig med at gribe

ind for ikke at udsætte sig for, at Domstolene, som i deres Sfære ere fuldkommen suveræne, skulle forkaste det, som Lovgivningsmagten har gjort, og erklære det stridende med Grundloven.

Jeg bestyrkes i denne Opfattelse, naar jeg ser hen til, at man fra Venstres Side ikke har stillet noget Forslag siden 1873. Den ærede Ordfører oplyste jo, at i 1873 blev det udtalt her i Tinget, at saa længe man havde det daværende Ministerium, altsaa med Klein som Justitsminister, var der ikke noget at stille op, det kunde ikke nytte at røre ved den Sag. Siden da og indtil vi fik Systemskiftet, have vi haft adskillige Ministerier, uden at der dog, saa vidt mig bekendt, nogen Side fra Venstres Side er stillet Forslag af den Art, som omtales i Kommissionens Betænkning og nu omtales her under litra b. Naar det ikke er sket, er det efter min Mening et ganske tydeligt Bevis paa, at man fra Venstres Side efter den juridiske Litteratur, der dukkede op, har været i Tvivl om, hvor vidt man ad Lovgivningsvejen kunde gennemføre den Sag.

Jeg vil sige, at jeg tror, der er en anden Vej, hvorigennem man i Tidens Løb i Virkeligheden kan komme til det samme, som man vilde naa, hvis man tænkte sig et saadant Forslag gennemført som det, der omtales under litra b, nemlig den administrative Vej, ad hvilken man vilde kunne komme noget i Retning af at anvende nogle af disse Midler netop til det, det ærede Medlem antydede, Opdragelse af forældreløse Børn og lignende Opgaver. Og jeg tror ikke, man taber noget ved at tage denne Ting ganske rolig og søge ved gunstig Tid og Lejlighed at arbejde i den Retning, jeg har nævnt.

Naar nemlig den ærede Ordfører udtalte, at der nede i Sjælland laa to Guldgruber, som vare lige til at inddrage i Statskassen, saa er det en stor Fejltagelse. Thi selv om Lovgivningsmagten vedtog en Beslutning i Overensstemmelse med det, der efter Forslagsstillernes eget Forslag skal være Kommissionens Opgave, nemlig fik Vallø og Vemmetofte inddragne under Rigsdagens Bevillingsmyndighed og den almindelige Lovgivning, var ikke dermed de to Guldgruber komme ind i Statskassen.

Vi maa jo huske paa, at begge disse Stiftelser have Forpligtelser, der selvfølgelig — og jeg forstod ogsaa den ærede Ordfører saaledes, at han erkendte det — maa opfyldes fra Statens Side. Der kunde,